

**B.Ed. Semester - 1 (CBCS) Examination
OCT/NOV-2024 (New Course)
CHILDHOOD AND GROWING UP(CORE)**

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન-૧ નીચેના પ્રત્યેક પ્રશ્નોનો જવાબ આપો.

(૧૦)

- (1) શૈક્ષણિક મનોવિજ્ઞાન એટલે શું?
- (2) મનોવિજ્ઞાન એટલે શું?
- (3) બાળમનોવિજ્ઞાન એટલે શું?
- (4) માનસિક સ્વાસ્થ્યની કોઈ એક વ્યાખ્યા આપો.
- (5) માનસિક અસ્વાસ્થ્ય બાળકને તમે કેવી રીતે ઓળખશો?
- (6) પ્રક્ષેપણ એટલે શું?
- (7) ક્ષતિપૂર્તિ એટલે શું?
- (8) ચોક્તીકીકરણ એટલે શું?
- (9) અનુકુલન એટલે શું?
- (10) સર્જનાત્મક બાળકને તમે કેવી રીતે ઓળખશો?

પ્રશ્ન-૨ નીચેના માંથી કોઈ પણ ૧૦ પ્રશ્નોનો ટૂંકમાં જવાબ આપો. (૧૨ માંથી ૧૦)

(૨૦)

- (1) વૃદ્ધિ એટલે શું?
- (2) વિકાસ એટલે શું?
- (3) તરુણાવસ્થા એટલે શું?
- (4) તાદાત્મ્ય બચાવ પ્રયુક્તિ એટલે શું?
- (5) સામાજિકતામિતિની વ્યાખ્યા આપો.
- (6) માનસિક સ્વાસ્થ્ય એટલે શું?
- (7) બુદ્ધિ એટલે શું?
- (8) વ્યક્તિત્વનો અર્થ આપો.
- (9) અભિપ્રેરણાનું મહત્વ જણાવો.
- (10) વૃદ્ધિ અને વિકાસ વચ્ચે શું તફાવત છે?
- (11) અપવાદરૂપ બાળકો એટલે શું?
- (12) ગુજરાતીમાં પ્રાપ્ય કોઈ એક બુદ્ધીમાપન કસોટીનું નામ આપો.

પ્રશ્ન-૩ નીચેના માંથી કોઈ પણ ૬ પ્રશ્નોનો ટૂંકમાં જવાબ આપો. (૭ માંથી ૬)

(૨૪)

- (1) અધ્યયન સંક્રમણના શૈક્ષણિક ફલિતાર્થો સમજાવો.
- (2) બાલ્યાવસ્થા અને તરુણાવસ્થા વચ્ચે તફાવતના ચાર મુદ્દા આપો.
- (3) વૈયક્તિકભિન્નતાના પ્રકારો સમજાવો.
- (4) વ્યક્તિત્વ વિકાસને અસર કરતા પરિબળો જણાવો.
- (5) માનસિક સ્વાસ્થ્ય સંદર્ભે શિક્ષકની ભૂમિકા જણાવો.
- (6) સ્મૃતિને અસર કરતા પરિબળો જણાવો.
- (7) વૈયક્તિકભિન્નતાના સંદર્ભે શાળાની ભૂમિકા સમજાવો.

પ્રશ્ન-૪ નીચેના માંથી કોઈ પણ ૨ પ્રશ્નોનો ટૂંકમાં જવાબ આપો. (૩ માંથી ૨)

(૧૬)

- (1) ગર્ભાવસ્થા દરમિયાન ગર્ભનો સમયાંતરે થતો વિકાસ વિગતે સમજાવો.
- (2) વ્યક્તિત્વના પ્રકારો સમજાવો.
- (3) અભિપ્રેરણાને અસર કરતા પરિબળો સ્પષ્ટ કરો.

ENGLISH VERSION

Q. 1 Give answer in brief.

(10)

- (1) What is instructional psychology?
- (2) What is psychology?
- (3) What is child psychology?
- (4) Give any one definition of Mental Health.
- (5) How do you recognize a mentally ill child?
- (6) What does projection mean?
- (7) What is compensation?
- (8) what is rationalization?
- (9) What is adaptation?
- (10) How do you recognize a creative child?

Q. 2 Give answer in brief. (10 out of 12)

(20)

- (1) What is growth?
- (2) What is development?
- (3) What is adolescence?
- (4) What is identification?
- (5) Give definition of sociometry?
- (6) What is mental health?
- (7) What is intelligence?
- (8) Give meaning of personality.
- (9) State importance of motivation.
- (10) What is difference between growth and development?
- (11) What are exceptional children?
- (12) Name one of the IQ tests available in Gujarati.

Q. 3 Give answer in brief. (6 out of 7)

(24)

- (1) Explain the educational implications of the learning transformation.
- (2) Give four points of difference between childhood and adolescence.
- (3) Explain the types of individual differences.
- (4) State the factors affecting personality development
- (5) State the role of teacher with reference to mental health.
- (6) Explain factors affecting memory.
- (7) Explain the role of school with reference to individual differences

Q. 4 Give answer in brief. (2 out of 3)

(16)

- (1) Explain the periodic development of the fetus during pregnancy.
- (2) Explain types of personality.
- (3) Explain factors affecting motivation
